

AN STOC

Tomáir ó máille dá cup i n-easair.

SRAÍ NUA. leab. 1. uim. 1.

meiteamh, 1923.

Dá pigin a luac.

an saoghal.

an tÚ ARIS?

Tá pé dá bliadain go leir ó bí an Stoc le cloirteáil éana as muintir na hÉireann. An Stoc veipirí romhe reo a bí a' toul fá éirí dósáó é i mDaile áta luam. Ní hé an t-aon páipeáir amháin arís éigean tó a toul ar an bhfarasó ar an nsaoré móir 7 ar an nsaoré móir a bí ann le tpi bliadna. Mar toubamair annreo éana, t'orruis Dia oo tuine an cit a leigean tairir. Rus beasán ven toiminn ar éirí máit asann 'na déirí rin, 7 bíomar tamall "fá uirge an céata." Ac míle buirdeáir le Dia, tá an shian a' bpaé roilríú arís. Tá an Stoc a' fobad anoir le so mberó pé i n-amair 7 i n-éirteáct a' tiseáct na huairé bpeas. So tusa Dia so bfuil an tproé-faozal 7 an tproé-amirir tair 7 so bfuil an ramraó bpeas, sléigean ar fásail.

1 leabair a céile.

Níl don puró ar an raozal a bfuil amail as daime tó naé i leabair a céile a tairir ré irteáct. Sin é a fepaéct as raoirre na hÉireann. Bí pí tamall fada a' toul riar asur níor móir ppár beas le i a cup amair arís. Toubamair an puró céatna rin tpi bliadna ó foin, an uair ip mó a bí an "poblaéct" i sceirt, an tpiáct a pí a lán daime so mbead pí acu ar buille boipe. Ní fepaéct éire a beir daor a' toul fari toun shém 7 le roilríú spéine na marone a beir arís éom raor, éom plán ip bí pí amair. Níor móir tamall atpúighe i tairé rior an dá puró. Tuine ar bit a píleáct a malair ip tuine nár cup eolur ar fepaéct na píogáctai é. Ip tuine san foigro é. Mar toubairt Oiarán naomta fad ó "ó tús Dia túinn na ba bairra pé na muca."

AMIRIOCT.

Tá a lán ar bun i nÉirinn le bliadain so leir anuar, asur ní ar máite le Éirinn a pinnead é. Ní ar máite le tpi ná teangair, calam ná tiseáct a pinnead é. Níl don éabair anoir a' ráó cé'n pát ar veapnaó é, éirí so mb'féirir rin a déanamh. Tá a éiríú le fásail naé nveapna pé don máit toun éirí ar veapnaó ma hamh é, asur ip é rin an pát, mar ní ar a pon tairíir a pinnead é. Rinnead puró i n-ann na "poblaéct" naé raib baint ná páir leir an bpoblaéct acu. Ní veapnaóir don máit t'Éirinn, 7 ní mó a pinneadair don máit toun poblaéct ra veiréad. Focal 7 a bpié tá daime naé tuis leo don roir-dealú a déanamh eatorru. Nárouigead ruar focal 7 cuiréad é i n-ionat muintir na hÉireann. Rinne daime dia bpié ven focal rin. Sabair ar a dá nglám a' tabairt ómóir tó 7 tugarair a scúl toun tpi. An té naé toubpaó irteáct tó rin bliadain ó foin feiceann pé le n-a píilí anoir é. Tóbar so nveapnaó curó acu éire a cup 'un báir le spáó ói. Aveiréad píol naomta tó mbionn foigro 7 fulaing as an nspáó.

FAODAC.

An puró atá fíor 7 atá ann tairíirí níl don éabair tó fepaéct. Sé píinne an rseil, níor éleáctamair móirán a beir asann 7 ní raib fíor asann le bail a cup air nuair a fuaireamair é. Asur, ma teannta rin, níor tuisgeamair i sceirt so mbu linn fém é. Bíomar ar nór páiróin bis óis a seobpaó bpeasán le n-a bpeasáó. Uirp-feráó pé é so bpeicead pé céim éarí ar veapnaó é. Ip tóca so mberó fíor as muintir na hÉireann cé'n éarí ar veapnaó an méir atá bpié, tóighe, leagta ful tó mbí saé curó acu ar fásail arís mar bíomar. Ní veapna an tócaó ná an faodac don máit. Ip tóilíú éirí tuine a páram. Ní tóca sur féirir a déanamh. Támaro lán-éimne so bfuil cuirre daime ra raozal 7 ra tpi irteáct naé páiróirí an éimne reo íar. Na déirí rin, níl donduime acu a fepaer ar áir ná ar énocán 7 aveapra sur ceart na tige a leagan 7 sur ceart na bóirí a bpiéad. Sé an pát a bfuil an dá intinn acu ní shionn raio don cumneamh ar an puró 7 ní léar tóil, tó bpié rin, naé bpeileann an dá nór dá céile.

TROCT-TEAGASS.

So leor tair tuit amac le soirir, ip féirir a míleán a leagan ar tó puró: uirpáirí eolur asur uirpáirí tair-siona. Asur iréar ip ciontíocair leo puró meapnaó intleáct. Troct-teagair ip ciontáct le n-a lán ve asur uirpáirí tpeora ran áir ar ceart toun tpeoir a beir. Mar veiréad na rseiláirí fad' ó, "mo veannaéct tuit ac mo fepaéct malláct tó beal tó muinte." Marir leir na daime a tugar áir ar an troct-teagair, ní shionn raio don cumneamh ar an puró atá raio a déanamh. Ní bpeactnuigean raio an car mar ip cóir. Ní bpeactnuigean curó acu beas ná móir é ac puráó 7 lorgaó leo. Rinneadair cumneamh ar puró éisín, uair éisín, bliadain éisín leir na fepaéct mbliadna a bfuil áirann 7 tpioblóir i nÉirinn asur ní géillre raio so bfuil don áir ar an raozal anoir tair mar bí an céat lá. Tá intinn ro-leirgeamh acu le rmaimead an at-uair ar an rseil le n-a n-intleáct a shianó. An puró a cumnigear raio asur a éirpvear raio anoir ma seoiríe irteáct nár ceart tóil a déanamh veapna raio 'na déirí rin é. Sé an t-ann ip luá a tustar ar a leiréir rin pleróceáil 7 tá a lán pleróceála ar bun i nÉirinn intiu. Nílmro a ráó nár éiríir uirpáirí éneapnaéct leir an tócar a méatú. Ac i scár ven tpié po, níl fíor cé ip mó a shíor tócar an t-amatán éneapna naé tuisgeann an rseil ná an camiléapraíre a cuirar amú é.

BALL-SÉIREACAS.

Tuine a tairéar i shionn don puró a déanamh naé bfuil fíor aise le n-a déanamh 7 naé bfuair pé oileamaint ná tógáil ar a déanamh veapna pé ball réine tó 7 beiró pé fém ma ball réine. Asur tá ball-réineáct le coir an ceir i nÉirinn intiu. Fao' ó, bíor 'éiríe eolur tó mbíor as intleáct as an don fepaer. Bíor an tuine céatna ma fásair, ma tóctáir 7 ma tóigheadóir. Bíor

an raor ma raor 7 ma píiméapraíre. Ac leir na céatna bliadain anuar ip ceirí nór tóan ann fém saé puró acu puró, eolur ar tairéáct, ar leigear asur ar tóighead asur saé éapna fá fepaéct. Intiu fém, tá daime ann. ar máit leo éiríe ceirí a beir acu, pé rin, a beir ma n-ileápráiríre nór ma n-íolotánais. Tá mianac sairge a' baint leir. Ip éirí tó tuine, fepaéct tóil, tairgint a beir aise ar ceirí 7 shota tuine eile. Tá saé le tuine anoir ra tpi ma tairéapra (rin mar tóilíe tó so bfuil bpeileamair aise i scupraí ceirí 7 i tóilígead tó). Ip tó soirir a táimig an t-áirí rin irteáct i nÉirinn 7 ra seirpveam saébealac. Fagatí romhe rin an bpeileamair as an easair. Ac ip doirinn toun té naé bfuil bpeileamair as móirán ma ceirí.

SEANAMLAÉCT.

Lám a' míleán 7 lám a' tairpáil a bí as Éirinn le bliadain anuar, ac níl an car tair fíor anoir fém. Níl saé uile fíor mílte 7 ip féirir so leor a tairpáil. Níl don éabair a' fepaéct i n-ar nriar ar an tócar atá véanta ac amáin so bpeglumó-éamaro le n-a leiréar a fepaéct arís. Tá tpi ní píactanaé leir an loc a leigear: foigro, fulaing 7 máitceanar. Cairpé rin foigro a beir asann so tóigro an máit ar a bfuil tóir asann. Cairpíro fulaing a beir asann le don puró atá mí-ceair sur féirir a ceartú le toul na n-daime. Cairpíro a beir máitceanaé ar an tó tairé mair mian linn tuilleam uatáir a fepaéct. An té a fepaéct le tóigatcar a baint ar lám tó fillre pé air fém. An tuine naé tús an bliadain reo a ceiréad a tairpáir tó ní féirir don tairpáir a éabair tó. Ip ar éomairle fepaéct na n-daime a éairpéar píaglaó na tpi a beir. An té aveapra é rin asur a éomneócar arim i n-asair na muintir atá ceapra as an tpi atá a lám a' bpeagrá an puró atá a beal a ráó. Nuair a beir an tpiro tair bíor pé tair coróce so tó 7 so bpié, 7 i n-áir na tpiro naé nveapna máit tó tuine ar bit tugarair asair ar puró éisín a veapra fepaéct tó Clainne saébeal uilíe le céile. Tá a leiréir ann 7 veapnamair tpiéct arís air.

Ip curó móir ven galair a bí ar Éirinn le bliadain so raib an iomairca sairpíreáct ra tpi. Bí an iomairca ómóir tóil sur veapnaó ubailíirí óir tóil. Tá saé puró so máit ma am fém. Cairpéar so fíil an sairge 7 na háir sairge tó leirpú 7 bíor seanamlaéct 7 raoamlaéct, éneapnaéct 7 Cpiroaigheáct tamall máit i tpeirre ma n-áir.

misneac.

Tá tó ní le mírneac 7 tócar a éabair tó na saéir 7 le íar a fepaéct ma céile. An puró a mírgail mírneac na nsaébeal i tórapac asur a tús an tpi an fad rin ar bealac a leara veapna pé tuilleam tó, pé rin, tóirpáct toun saéiríre—má cairpéar tóirpáct léi. Ip móir a beiró cur na saéiríre 'un cinn tó saéiríre tóir le bliadain anuar le i a fepaéct 7 le i a fepaéct 7 i a cup ar bealac a leara. Ip móir a fad pí 'un veiríre mar saéir ar an áirann. Don tuine a bfuil spáó aise t'Éirinn—

asur tá cuio maic dá ná go bfuil—tis leir a dúctraic a cup i scéill oi le maic a déanamh ar an nSaeóil. Tá na sunnaí anoir éar a nódta 7 ní beir cion orcu go malairt paoisail. Ac san uocair ná oic a déanamh o'adon-ear, tis le uime a beir oiceallac ar fon na Saeóilge. Uo péir a oicéill 7 a oioúaire ar a fon—an méir a déanfar ré oi 7 a caillfear ré léi—reao ip cóir a éir-ghráo a comar.

Má tá aon ní eile a' ceartáil le Clainne Saeóil a tabairt le céile ar fad, ré an iuto é a scongnaí uile a cup a' ceannata a céile le éir go léir a cup fá aon maíaltar Saeóilac amáin.

Prionniar mac Conmara 7 a comluict.

Oioltóir 7 Reacatóir
Tae, Fionta 7 Deata.
i nSailim.

Ní tis le domne a ráo nac bfuil earrad
—oúctaraic go leor annreo.

Már mian leat ROCHAR
maic a ceannac, nó már
mian leat veir a cup
ar an sgeann atá asao
céim 50 oí

S. mac an báirto,
an ceannós,
i nSailim.

féac!

Bí cinnce 7 céim 50 ipceac go
bfeice tú a bfuil de : :
éadac le n-agar an Seimhú
le oíol go han-traor as

Tomár mac Suibne,
i nSailim.

Tá cultaí 7 cótaí móra nac
bfuil rápú i na sgeonn as

Antoine Ó Riain,
SRÁIO NA SIOPAÍ,
:: i nSailim. ::

éadac Saeóilac ar feabar le
fáail ó

Prionsias mac Donncaó 7 a com,
: : i nSailim. : :

A cupi olútar i sgeonnaróe le déantur
na héireann a cup 'un cinn.

Coláiste na hOisgoile,
i nSailim.

Craob de lol-rsail na héireann.

Arto-oiseacur le fáail innti ar na hio-
dántaí roir ceangaca, ealaóain, tráic
7 ceannaiseac, ealaóain an leir, reil-
béarac, 7 innealltóirac.

Tearmaí gearra ar leir
fa comair oíoi rsóile.
Le sac uile ugar a fáail rsóileac as
an meabránaíoe.

ó héireamóin.

Carpannaí 7 Gluairteam 7 Gléar roéparoe.
SRÁIO EYRE NA SAILIME.

PÁÓRAIS ANIAR.

Lá Samna a bí ann reacar laeantac an
uomam inr an mbliadain mile naoi scéat
asur naoi véas. Le tuitim na horóce bí
roillri beaga le feiceál ar tigte fionn-
aolta an Cairleam Nua. An tpeam reo ar
caitir na Sailleme a bí a' tógáil deir oíob
féim an bealaic údaic, ní féatpaitir san
cávan boct donraic a tabairt fá veapa a'
véanamh éucu anuar o'bar na Crannaise.
Níor fupuroa san runnroar a tabairt oó,
apae in ro riubal lae ní feicreá móran fear
ba truaicméil ná é. Bí a hata pleabcaicte
anuar ar a baicir aise, asur a éatán
rmearta le veannac an bócair. An léme
a bí aip ní raib fiú an tpea cnaice innti,
ionnur go raib a brollac leir asur an saot
a' tucaro a' réveao ipceac ar a éneap.
Ní lia funnin ar faicce ná píora bí ar a
éaróis, asur ní móran ip feari ná rin a bí
an bpipte. Ba maic an obair lae na
taoibini asur na baipubini a bí ar a b'póga
a comairam, asur oá méir acu oá raib
cupca ruar aise ní mó ná tium a bí na
b'póga. Bí na tpi rsóir bliadain bailigte
go maic as an bfeap, ac na úiair rin ip
uileis, bí ré ceann go maic ar a éora fóp,
7 é lútmair, láirip oá mbeao an cóir éeap
oá fáail aise. "Ip aic an mac an
paoisail." O'aitneóca ar an ngeolbac
feóla a bí aip asur ar an iomcup a bí faoi
nár ceangmuis an sopta i sgeonnaróe leir,
asur go raib ré i na heact reóil lá ve na
laeti. Uo péir éoramlac' bí ré éar éir
airtear fava a cup ve, apae bí a b'póga com
seal leir an rneacra asur é féim tpiom,
tuirreac, traóca. Ipceac leir éar
Coláirte na hioisgoile, asur níor baic
méar oá p'póim sup p'póir ré an t-órbioeal.

Bí luigeadán oim féim na ceac bea-
nuigte úo an trác céatna, asur ní raib
fior asur beirte ná beo an trácóna uoais
cé'n fáo an p'póim asur an p'póil buille a
bí ar fua an tige. Bí mná maíalta asur
banaltar asur luic ffeapair a' p'póim anonn
asur anall, annreo, asur annpiro, asur,
mairip leir na cluis, bí an oipeao coipm
fútu bunáite ip bí fá "éluig Seantóim" fava
ó. Fá éipeao táimig bea maíalta ve na
Seoigis ar Conamara éar.

"Tomair oir," aoir pí liom féim, "cé
tá a' ceac ipceac éugaimn."

"Cuir tú ceir oim," aoir féim; "níl
fior asur."

"Páórais Aniar ar Cnoc a' Tige," ar
pire; "asur támaro maic go leor maia
scuip ré an aic éir n-a céile. Ip beas,
bíveac nár buail ré an cléipeac ar a ceac
ipceac oó; asur, mac Páóirín na Sgeirín a
éus veas-cáim éigim oó, leas ré le aon
uoir amáin é."

"Cé'n róir éalang atá aip?" aoir féim
péim.

"Ní meapaim go bfuil faic na fupoe
aip," ar pire; "ac veir ré féim go mbíonn
na rsóilteaca a' sabáil oó. Bí meap móir
aise oir-pa i sgeonnaróe, asur caicfear
leabair a tabairt oó annreo i nSailim. Maia
mbí cura i nton beagán rmaic a
éimneál aip, beir an teac i na pí-pá aise."

"Nac maic atá p'póim!" aoir féim.
"Beir fáilte asur fice asur-pa p'póim mac
a éar; asur má bíonn beagán curveacra
asur annreo, anoir asur aip, ip séar a
ceartuigear ré."

Ní baileac a bí an focal veirip ar mo véal
nuair éuala mé uail pa reompa amuis.

"Ó! Seo é é! Seo é é!" aoir an bea
maíalta; "go b'póir Dia oim annoir";
asur glan pí léir ar an mbealaic maia
buailfeá oó oá boir le céile.

Ní raib ré i b'pó sup fear Páórais Aniar
i mbéal-uoir an tpeam. Veap ré
faoi ip éarip. "Hupsta there" ar reiran.
"Sílím go b'paca mé cura éana," a' riubal
anuar éugaim féim."

"O'éipeoac oir," aoir féim—"céao
fáilte rómac!"

"So maie tú," ar reiran, "maia a'
magao atá tú; ní mó ná fáil an tpeam a
capao liompa éar annreo."

"Ní beir raio maia rin nuair éurfeap
raio aicne oir," aoir féim-pe.

"Maia na rsóilteaca reo oim ip beas
mo beann ar na rsóilteac atá éar ann,"
aoir Páórais. Ac cé'n aic reo a b'paca
mé cura éana? Nac oic an éimne asur
é!"

"A' bualaic báire ar an 'bfeilm,'
b'féirip," aoir féim.

"Tá tú asur annoir: cura maia uirip
móir ar Cnoc a' tSeantóile."

"Ip mé."

"Soim go veó mac t-aéar ip mo mácar!
Ip oim a bí an p'póim sup éurip ré an
báire ar muintir Cnoc Véal áta an lá
údaic, maia ba iao rin féim an tpeam
coisneac."

"Cuir acu, ar nód, ar nód 'éuile tpeam
eile."

"Deirip-pe leat-pa, a máicín, oá
mbeirip i nton móran a véanamh go n'ean-
faroir é. Nac ar an taob annoir iao, ar
nód? Maia veir an rean-focal: "Ná tac
leir an bfeap aniar, ac reacaim tú féim ar
an bfeap annoir."

"Ní raib aon loic le fáail asur féim,
ac ar uime nó beirte acu."

"Ní raib mipe maia rin; bí loic le fáail
asur ar a b'póim, maia bíorip feallac,
asur níl aon uair oá rmaoimigim ar an lá
rin nac mbuileann rpeirip feirge mé."

Bí Páórais Aniar a' caint i n-áto a éinn
asur a sota ar feao na fuitoe, ionnur sup
cloipeao é ran aic nac b'paca é. Na
hoéar i n-foéar a' tige a raib coisneac
ar bí coisneac acu, coisneac ar a' cap-
maia oim féim; cloipeao ac aon rap
ó luic na maia coisneac féim a' ceac anuar
na rtaicín ó bar a' tige.

"Labair go réir, a Páórais," aoir féim
féim.

"Ceao nac bfuil ceao cainte as na
uoime. Tá mé ipcig annreo annoir an fava
ip tá mé asur teime ná ceap, sgeim bío ná
b'paca oige ní fáca mé fóp."

"Beir tú maia rin go oí an reac a élos
amáirac," aoir féim-pe; ní raib ann ac go
raib an tae éar nuair táimig tú ipceac."

"Ní móir go mbéim, mipe, má tá
biao ná veao pa ceac," aoir Páórais, a'
b'paca éar. Nuair éeap ré ní ba
sgeimne éus ré fá veapa plóto uoime i
mbéal a' uoir a' veapao ipceac aip.
Cuir ré riollup amáin ionntu, asur bí a
fáil pa méir rin. Oá méao veirip oá raib
oícu a' ceac bí a reac n-oipeao oícu as
imceac.

"Caitre tú na uoime cinne reo a
glacao níor réveacra, a, Páórais,"
aoubairt mé féim.

"Meap tú a' sgeirteap?" ar reiran;
"p'póim sup oá éloigean atá ar na
uoime acu. Cé bí a' cup éucu ná uacu
nuair éuripfeap éar? Fanarip i n-a
n-aic féim feara. Ac coar mé reo leat,
ca mbíonn an teime pa ceac reo, nó mbíonn
teime ná ceap ar bí asar?"

"Sior uair annir pa sgeirteanaic, ac,
'ar nód, tá pí ar le fava."

Buail Páórais Aniar p'póir, ac má buail
ní móran ceap a bí le fáail ón temir
aise. Bí pí rocpuigte i sgeimne ná
maione, an páiréar i n-foéar, b'póir op a
éionn rin, asur an fual pa mbair. Capmaia
ré amac boisa, lar cipín, asur i sgeam
oá méantap bí teime énam aise. U'éigean
uom féim é leannam le faicéir go
noéantap ré mips.

"Anoir, céar veir tú le Sailleim?" ar
reiran, nuair éonac ré a feabar ip lar
an teime. "Capmaia anuar an ról rin
go mbí fáil tobac féim asur, nuair nac
b'póim a' fáail uoia eile."

"Tá ro rséal go maic," aoubairt mé
féim, "go oige an mácar-abba éar;
mipe i mbannai go b'póir tú fá na fopai'
annir é."

"Oaile maia bfuil ceao as uime
focal cainte a ráo ná fáil tobac a éiteam
nó teime a cup p'póir ip aic a' rséal é. Oá
mbeao p'póir asur sup in é an cineál
áite a bí annreo ip fava uair amac a
o' fanam. Ac ní innti tú uom fóp, a
máicín, céar a cap cura pa n-aic reo."

"Mo lám atá leónta," aoir féim.

"Ní meap ar bí é, b'féirip. Caitre
ré nac veacra pí éirip go móir: ní fáca

mé ariam in do fadóga a' bpeachú com
maic tú, bail ó Dia ir ó Muiré ort!"

Níl fíor aSam an é bolad na teimead nó
nac é a tarrainis ar a leaptaca iad, ac
toruis pluas a' cuimniu ariar—pluas
nuaróeara—na noume asur ina noume.
Sé an céad mac a cuir a éadan irtead ra
scirteanais file Cúl-Oruro.

"Cé hé an úto reo?" aoir Pádrais
liom féin de cosar.

"Sin é file Cúl-Oruro" arfa mure.

A file mairis, modamail," aoirum féin,
"reo é Pádrais Aniar ar Cnoc a' Tige; ir
minic a éuala tú tréat air ar noó."

"Hibernir iprir Hibernioir," arf an
file.

Cuir Pádrais Aniar rsiar gáirí ar, asur
pinne ré comarita dom féin so raib an file
beagáinín éadrom ra sceann.

"Suir fíor, a Cúl-Oruro," aoir ré;
"suir fíor, asur ná bíod cár ná náipe
ort."

Cé buailfead irtead annrín ac Peatir
Ó Roracáin, an fear-faife, asur ceapfa
suir air a bí cúram an tige ar fao leir an
"fú-fá-fearós" a bí faoi.

"Cé'n mac mí-ádaic a fuair ann féin
teime a lapaó annreo an tréat reo o'oróce?"
ar reirean.

"Mure," aoir Pádrais Aniar.

"Ná ceap suir amuis fá'n tuait atáir
anoir, péirbí cé tú féin," aoir Peatir.

"An glac tú féin so réir, a Peatir;
a sceapann tú nac bfuil aithe asainn
ort?" arfa Pádrais Aniar so mí-éadara.
"Nac fá'n tuait a fuasó ir a tóisead
tú féin, ac má'r ead féin ní loct ar bí
é rin dá mbeid in t'fear. Láimrigeamair
buacailí ir fearr ná tú éana, bíod fíor
asao"; asur toruis Pádrais a' cuir soat
tíosa air féin.

"Rérótead! Rérótead!" aoirum féin.
A Peatir Uí Roracáin, reo é Pádrais
Aniar asur 'ar noó' bí ráim-áol asur
mórtar roir do muinir-ra asur a muin-
tir-ran ariam i scoinnuibe."

"Oeir tu liom, a Máirtín, aoir Peatir,
suirab eo é Pádrais Aniar; ná fága mé
reo maraí fíl mé suir fear-ruidail éigin a
bí ann."

"Ir minic Síle éad bpeasac," aoir
Pádrais.

(Leanfar do reo.)

"maš."

AN SEAN-TEAC.

A cuiread ar bun i 1864.

Tae, Caife, fionta, Uirge Deata,
ar feadar

O LÉANACÁIN,

AN CEARNÓS, : : 1 nSAILLIM.

AN "LUCÁNIA,"

Már maic leat ROTAR MAIC a pinnead
nEipinn rsiuob éuis

DOMHALL UA BUACALLA
imuis nuadac.

COLÁISTE IGHÁIDE NAOMHTA.
(Cumann Íora.) : : 1 nSAILLIM.

Coláiste Ioir-meadonac é reo a bfuil
teasars dá tabairt ann ar na craobhaca
fogluma a cuirear ouine i scriut a dúl so
hlolrsoil nó a dúl i n-éadan gnota tréat-
éannaiséata. Aipe ar leir dá tabairt
to fapúir óga. Páipe báipe ar éulaib an
tíge le gac uile ugar fágaíl, rsiuob as

AN AIRCINNEAC.

T. Ó FLANNASÁIN 7 CHLANN MHAC

Sac uile fórt saibniseata
asur innealltóiseata. . . .

DIOLTÓIRÍ ROTAR. Cuirear veir
ar roair 7 ar sunnaí.

SRÁIO NA SCEANNUIDE, i nSAILLIM.

DEANAM AN DOMAIN.

Ir móir ir in-rpéire do cás rcaróear a
deanam ar rseal deanam an domain
ragainne. Daineann tú an domain le
neite a tápla i bpeo i bpeo riar asur ran
am rin ní raib an éad éadna ar ruad ir
tá ortu anoir. Tá bpiis rin, ní hiongnat
suir oo-tuigste uilear curo móir den rseal
asur so bfuil ruadí ann nac féirir a beir
cinnce díob óir tá an domain an-trean anoir
asur ní tís linn ac a taob amuis a feiceal.
Ir féirir beir cinnce o'adon ruo amáin ar
éad ar bí .i. so raib an domain i otúr
aimpíre i n-a curo de meall áobal-móir a
bí i bpeo ní ba mó ná é asur nac raib
baogal ar beir com com-ólúitce ir tá ré
anoir. Ir den meall móir rin a táimis na
bail so léir a baineat leir an domain
sruanta.

Ní daineann cuma ná mianac ar leir leir
an domain. Ir mar a éile é asur so leor
de na plainéada asur réalta, 7rl, a
éitear ran rpéir le linn na horóce. Cair-
beánann an polrparacán uúinn suir cora-
mail an mianac atá i scuro acu rin asur an
mianac atá ran domain. Na minearalais
atá i seariceann an domain, tá a leiríoi
le fágaíl in na rpeisí a tuitear anuar ar
an rpéir. O'p ruo é so raib an domain asur
bail eile an Comluadar sruanta i n-a
n-aon meall móir amáin i otúr aimpíre, ir
ion-tuigste uair rin so mbead an mianac
éadna ionntu so léir cé nac mbead an
riar éadna de gac cineál mianais in gac
ceann acu.

Ir i an sruan atá i lár an Comluadar
sruanta asur tá bail níor luá ná i as
capad timceall uirí. Ir iad na hoct
bplainéio na cinn ir mó asur sluaireann
riar-rin n-a timceall ar mbealaigib atá
maáalta asur beagnaic ceapallac. Asur
tá gealaica a' capad timceall na bplainéio.
I n-a oteannra rin tá tuairim ir 500 bail
níor luá na na plainéio ann asur plain-
éatósca a beirtear mar ainm ortu-rin. Tá
cinn níor luá fóir na iad rin ann .i. na
mion-plainéatósca atá an-bíveac ar fao.
Asur tá líon oo-áimhigste de rpeisí ann
a sluairear timceall na sréime, curo acu i
n-a n-aonar asur curo eile i n-a rgaota,
asur na réalta mongaca a sluairear ar
mbealaigib atá ar cuma uibe nó mí-maáalta
ar fao.

San aon ampar, bí na bail rin so léir i
n-aon meall áobal-móir amáin ar nóir néill
i otúr aimpíre asur ar amlaio a bpiir an
meall i n-a éadna asur a com-ólúitce a
mianac so otí so raib a bpiir-móir i n-a
scuirp éruada. Tagann an bapamail reo
de dá ruo atá le feiceal so róléar—(1)
sluaireann na plainéio timceall na sréime
beagnaic ar aon plána amáin; (2)
sluaireann na hoct bplainéio asur an cúis
éad plainéatós i n-aon tpeo amáin asur
capann na gealaica, cé ir moite de éupla
ceann, timceall na bplainéio ra tpeo
éadna rpeirín. (1, conuenreo; 2, rolar
pyrtem; 3, planet; 4, rpectroscope; 5,
meteor; 6, orbit; 7, planetor; 8,
planetismat; 9, comet; 10, plane.)

(Leanfar de reo.)

SEASÁN P. MAC ÉNRÍ.

CEAPÓGA.

'SÓ-RU 'MÍLE SRÁO.

'Só-ru bó-ru, bó, ir ó-ru 'míle sráó,
Caróigin slar-caorac bpeirín típe tá ar mo
sráó,

'Só-ru bó-ru, bó, ir ó-ru 'míle sráó,

'Só-ru bó-ru, bó, ir ó-ru 'míle sráó,
Sráó mo éiríde ó taob so taob oo éuilín
catac, bán,

'Só-ru bó-ru, bó, ir ó-ru 'míle sráó,

'Só-ru bó-ru, bó, ir ó-ru 'míle sráó,
Duaóam ó mriu so cinnce beir mé a'
pinnce i Meiriceá.

'Só-ru bó-ru, bó, ir ó-ru 'míle sráó,

'Só-ru bó-ru, bó, ir ó-ru 'míle sráó,

Nac fada riar Cill Ciapáin,
Ir taob riar de atá mo sráó,
Ir ó-ru bó-ru, bó, ir ó-ru 'míle sráó

Só-ru míle sráó,
Fear ar Corra-na Móna an fear ba rúgaice
bó ar an Mám,
'Só-ru bó-ru, bó-ru, ir ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
I mDaile na hAdann atá mo rogam
Asur caife mé dúl ann
Ir ó-ru bó-ru bó, ir ó-ru míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó,
Siar ir aniar le hAdann,
A' ruaisead gabar atá oo sráó
Ir ó-ru bó-ru bó asur ó ru míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Éirí oo beal a cladaipe
Sin bpeas atá tú 'ráó,
Ir ó-ru bó-ru bó 7 ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Ir seall le Tí na h-Óige
Dúl 'un ceoil so h-éanaic mbeadoin
Ir ó-ru bó-ru bó 7 ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Sráó mo éiríde mo cumann
Asur ir cumaoin dom é 'ráó,
Ir ó-ru bó-ru bó asur ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Siubailpinn Páipe an Déaraic (nó Steannra
Éireann)

Piocad rmeára le mo sráó,
Ir ó-ru bó-ru bó asur ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Ní fada mé le peactmáin é
Asur níl fíor a'm cé'n fáe,
Ir ó-ru bó-ru bó asur ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Ir fúide liom so Domnac
Ná bfuil móinn so Féil tSin Seáin
Ir ó-ru bó-ru bó asur ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Ir maic o'áineoéadainn-re mo rtoirín
Ir ngleoiteois an tpeoil bán
Ir ó-ru bó-ru bó asur ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Níl eirí mé ir mo rtoirín
Ac aon córamnín amáin
Ir ó-ru bó-ru bó asur ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Conaic mé ar an aonac tú
Ir san a'o ac ceapc an áil
Ir ó-ru bó-ru bó 7 ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Da minic an fear fada
'Ceannac fadaí ón bpear sear
Ir ó-ru bó-ru bó asur ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Ní bapfead cíor ná paca
Mike Maolmoínnaic ar mo éann
Ir ó-ru bó-ru bó 7 ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Sráó mo éiríde té o'mnreod' dom
Cé'n inntinn tá as mo sráó
Ir ó-ru bó-ru bó 7 ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Nac oibeann don taob típe,
Bfuil mo mian a' tarrainis ann
Ir ó-ru bó-ru bó 7 ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Ir fada domain i bpaipise
Atá ceann ancoipe as mo sráó.
Ir ó-ru bó-ru bó 7 ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Ní éinneod fear ir píce
Seán Ó Fine ar Dun an Áil
Ir ó-ru bó-ru bó 7 ó-ru 'míle sráó.

Ir ó-ru 'míle sráó
Tá díol a ríos san bó san Laoš
I mbean ar éanaic mbeadoin
Ir ó-ru bó-ru bó 7 ó-ru 'míle sráó.

(Dúine ar bí a bfuil tuilleam de na
Lúibíní reo aise cuiread ré irtead éugainn
iad, már é a éoil é.—F. An Scuic).

Náac iao na Crúba Dúba a bí meallta! Nárb iao na tréim-fíor iao go n-eirdeó' leorán marbhad fáirs' a cur ar an raol fódlaic agus ar éanamaint ceolmair na tíre an lá a cur pé ar Dánar ior Normannaic ior Cromullaic ior ar gac don tíoránac eile dá otus fá na déanamh cuile lá ariam. Ior iao-ran féim aoudairt é ior níorb é Dia; molaó go deo leir. Adá a reat tugta acu anoir agus beaó pé co marí dóib féadaint le crann dapaige a tairmunt ar an talam le n-a gcuir fiaclal le plioct epóda calma míleat a fáirú ná an lám i n-uactar fáil orru. Sé a noúbfálan an dá feot ior luacmaire dá bfuil acu a baint díob: a sgeirdeam ior a n-urabha tuctair. Clir ar an námar i gcomnuiré an dá feot rin a baint díob ar air nó ar éisean, agus an lá a bí an rean-bunaó i n-oon iao rin a coraint orru bí leo. Níor maómar orru ariam an fáot ior díotar i n-oon fáinne cafa san bhuieat san bearmat a coinneal timdeall orru. Níor bfuil díorán don creac ná don ionnmair ná iarrmair eile dári éirig leir an nsaourde a tabairt leir. Ní raib ionntu ac mar beaó cúbar na habann aiseann. Turar i n-airtar a bí aise ann fearaet an té úan a t'féac le gao gainm a tabairt leir abailé. Ní fásgann rin go nvearmavotar gac ar fulaing muintir na h-Éireann ó fanntuig an coisgeóic í—go náirio le blianta beaga anuas—an ionnmairbat agus creac-lorgat agus an cuatác agus gac don an-tróm eile dári n-impeat orru ba milltíge agus bo méara ná a céile. Ad bí Dia go marí, ior níor gascam Clainne Saedéal. “Du mó dáir Críort” aoirioir ar éoiréat gac coir ab uatbáirge ná a céile dá nveantaic. Cabruigeatar ior coimigeatar le céile. Níor éiratar ar a céile, dar a fon! Sé a malarit a punneatar mar bu uat dóib. Adá pé ráirde rin marí le Dia féim cabair fáil. Tugat rin dó. Cairte pé go raib líonotar ar a éporde nuair éonaic ré go cé'n tíacé aniar a bí ionntu. Bí luégar na flaitir atáim cinnte nuair a éonaic éolm Cille agus Pádraic agus Drió agus éionnbair agus Féicín agus na naomh agus a Saedil-mairtir eile co cumaric ior bí muintir féim i bfuil a' cruicu: go rabatar bílir do Dia ior t'éiríunn mar díotar féim gcomnuiré. Cuirigeatar linn agus 'asgriúatar ar Dia na n-uile-Cumact óiricín a déanamh oraimn agus a teact de abair éugaimn. Níor leir ab fáillíge é. Cuir Sé veiréat leir an reoirim ior an gála. Gáp Sé na ríamail ior na néallta sup eis Sé do grian na Sairre roillríú oraimn á veiréat éiar. Adá rí a' gobaó éugaimn níor éar énoc ior ríab ior í a' cur lomnir ior ainmire ar loé ior losán. Adá focflámte a curó Saete a béirfar fat raolíoon uine agus a éuirfar bláé ar an tír. Fan do n-áiríge rí anoir éugaimn—go ríga rí a néallta ior go mbí an rpéir fáití féim—n é an t-am a éuirfar aoirnear agus líonotar ar éporde an uine i sceairt. 'fáitígeat na Saedil i gcomnnuiré poim lá breáé agus t'éirigeat a sgeirde le méat nuair gailfáó Dia veáé-aimrín

"Óró. Cé mar fáilteócar Connaéatáis ionn Shuan na Saoirse? A' n-abróca ríad 'car plán' mar a'éarfaid an t-áitir Ó Shíomha, dá mbeaó reo beo, nó an i teanga fáid fáis na gCrúba Uúba éar le cloirteáil acu? A Connaéatáis mo éleib, ní móir óib úiréat: rin é "An Stoc" as glaoúac oiríad.

PÁDRAIC Ó DOMHALLÁIN.

("Tá ré or cionn bliatna 7 náite ó Pádraic an airte rin don Stoc 7 oiréann ri anoir com mair 7 pinne an éat lá. P. An Stoc).

Cularó Éadaiße.

"So mbeannuige Dia annreo."
"So mbeannuige Dia agus Muiré uirt a míoine: ruid ríor agus uéan do éuairt."
"Ní trád ruidéatá dom é, so raib mairé. Tíor tís an gúnnatúra bí mé le ádúar cularó éadaiße. Bí rí a' comlinc as iarrat an méro a bí ar láim aici a éríocnú agus ní fíat rí fíearat dom. Beir an t-Oiréatár ar ruidal i mBaile áta Clac an t-éatáim reo éuáim agus ní éeroneóatáim ar a dá luac san mo gúnná beir réro ágam. Ní 'mé beo céaró a uéanfar mé?"

"Céaró a uéanfa ac buataó faoi tú féin. Níl falac dá gcaitím-ré nac mé féin a gúnor."

"Ir fura caint a uéanam ná carós."
"Nuair a bí ágam fuagáil agus cniteáil a fíóglum ba beas an ríer a éuiear ionntu. Tá a áitíloct oim anoir, tá mé i uéilleamairé uoime eile mo éuro fuagála a uéanam dom agus u'fás rin mall uéiré oim."

"Ná bíoró oíoc-míreac oir. Níl an ríéal éar ríor. Caid uíot do úrat úráigíe agus uéarfa míre congnam uirt agus éiré tú féin so mbeir do gúnná ágam i gcomair an Oiréatáir."

"Tá mé an-buileac uíot so uéimín, ac cé'n éar a n-iarrat oir é uéanam agus com éruatógac agus tá tú."

"Ir ionda lá as an uatí oimín. Má éuimín mo éuro ama so mair so uí an méro rin tíocfa mé uatí . . . Ir móir an corpat éadaiße é reo ágam. Cé méatá ríac ann?"

"Seacé ríac."

"Beir fuigléac ágam, ac ní raáa pé amú. Má bíonn uéiré ágamín air tís linn fallamg a uéanam ué agus míre i mbannat so mbeir uíot cailín óis ar bíe ra gúige ué cularó ágam. Sgar an t-éatáac ar an mbóro anoir agus uúbaíl ar a fáo é le n-a dá éimíar le céile agus éarfa amac dá leiréat do péir an pátrúim. Cuir an dá leiréat le céile annrín agus fuag fuar iat ar 'é don taob, cé ir moite ué naoi n-órolaig—nó mar rin—u'orláat a fásfar tú an taob na cíotóige. Bí cúramac san ruatá-uagála a leiréan ann nó beir leat-fao ágam. Ac fan! uéiré so mb'éarfa gó-rnáite a éur faoi ar uúar agus ní baógal uó. Nuair a uéar pé fuagíte ágam fás ríora uen éatáac cúpla oírolac ar leiréat agus éuie ué éatáan éar ar an orláat é. Annrín cuir éuimín ann tímeall an bára agus uáingiró ar éuor é. Beir an t-íocár réro annrín ágam le fáitím a éur air, ac ní móir uirt é féacáat oir ar uúar i móct ir so mbeir 'fíor ágamín cé'n fáo a fásfar rínn ann. U'féarfaíar péiré pócaí a éur fíerín air agus—dá mba mair leat é—cúpla rufat nó fíllcíní beaga éar le n-a íocár. Cé mar éatíneóatáir leat?"

"Muna míre leat-ra uéimín com pára uéanam ríeamín a éatáir air agus san bacat le fíuigirí ar bíe."

"Tá so mair 'uile. Cuirfím leat-éromat ué fáitím air. Annrín cuiré tú iarrann te air leir na fuagálaa agus na fíicíní a uíru amac."

11.

"Tá gléar comair inr a gíreán úo éall ar an mbóro agus rín éuam é má ré uó éatí é so uóga mé míoráí uó éatíac . . .

Cén fáo a fásfar mé inr múnéille?"

"So uí caol mo láimé. Ní éatíneann na múnéillí éarfa rin lóm. Conaic mé gúnná uéar ar Nuata féicín Lá'n Tobair. Bí uíreacáir ué dá émeat ríatíe ríora ar éarac na cablac agus tímeall an múní. Bí éuor uen éatáac ina uíllcín tímeall a cuim, cuacós air or cionn a corróige, a dá éeann a' ríleat léi ríor agus coréar uen érnáite ríora leo. Éatíneis ré so móir lóm agus bí mé a' ceapad, ó tápla uó láim ann so gíurpéa éuor dá ríor ar mo gúnná féin. Ac maróir leir an uíreacáir cé u'áil lóm a beir caint air, éeal an érnáite."

"Ná comnigeat rin uatí é. Tá cúpla íonna ágam-ra éus mé ar Sallm lóm le fuagáil fíeannac a éur ar gúnnat na bpaíroí agus tís leat a íarac a beir ágam. Tós éuagat ríoraí na cablac anoir agus fuag ma céile iat. Beir céiré cinn ué uama ágam ann-éeann fá 'é don arfáil 7 or cionn na n-gúalann. Nuair a uéar ríat fuagíte ágam leatíneis amac le íarann te iat i gcaoi so mbeir ríat uéar, luigíte, agus rílim nac fúlaí uirt gíem a éur fá n-a mullac le na gcomneal ó ríeréat mar tá an t-éatáac íonnit ríagac. Uéan na múnéillí annrín agus fuag írteac iat."

111.

"Comfao' uéar tú leir an gcaibail éarfaíat an fallamg. Ní móirín éarfaíat acá uíerí cé ir moite ué áit na n-gúalann agus múníu tímeall an múní. Ir uéar a tíocfat coéall uí, agus u'féarfaíar líonán ríora beir fíeagatáac uen éatáac a éur leir."

"Cuimínigim fallamg uéar 'féicéat ar mo fíeann-mácar nuair a bí mé 'mo éatíín beas. Ní coéall a bí aici uíerí ac dá éada—éeann acu a' ríeréat ríor leat beataí so uí na glúíní agus éeann beas eile or cionn na n-gúalann. Bí trád móir ar an uíallamg éeanna le n-a uéiréat agus uéirí nac raib a leiréat eile teat 'un a ríobail. Ac ar uó beir ré móir ágam an oiréat rin ríleat a éur oir."

"Ní hé an tríoblóro a éaróatáim éor ar bí ac so fíeréatá dom so uí uíat ágam uol inr na fíeann-máa ué luar cor. An fallamg a beir uéar fíeannmíac as uó fíeann-mácar nac luigéann pé le náuúr so mbeir pé ío-fíeannmíac ágam-ra. Tá cuimín mair ágam ar an uíallamg rin acá i gceir ágam. Bí mé ué congnam uó uó fíeannmácar a' éaróatáil agus a' ríomín a n-árbair. Nuair a táimín an uíeréat ábaile ón uífíeantóir, uameamair beir a úrat ar 7 uatáig rí féin é agus éur pé na gíicíní air. Céaró a tápla uen fallamg rin éor ar bí, uí uíat 'fíor ágam?"

"Tá 'fíor ágam so mair: san don mear a beir ar a leiréat nuair a uíuís na n-óir gúllta írteac oimín agus í éatíneis uó leat-taob so uéarfa na leamín (ruatáir ué."

"So uíre Dia oimín. Ní tíocfa ciall coróce uíinn. Ac nac éarfa uíinn ríorú i uatá na fallamge. Céarfaínn so mba uéiré uirt coéall ná cába ac—uó comairle féin."

"Ní éroéfa míre uó uíeréamínar, a uéan éor, agus ba rínnua an máire uó féin é dá uéanamín."

1V.

"Tá éuís nó pé uó ríac anairte annrín ágam agus uéarfa árbair uíoragúim uirt a uéanfar tú ra mbaile uirt féin."

"Ó ir uó innrean uó uíme mún-éaríra é, tá fáitíor oim nac uí uíat pé ué ríuam íonnám an méro rin féin a uéanamín mar nac uéarfa mé don uall dá fásfar aríam."

"Éarfa míre uirt é agus ní beir ríorú ar bí oir é éur le céile. Ar uó tá fíor ágam sup ab í an uam fíannac ir íonamíla cuiréar ar éatáige írte. Fuagítear na ríoraí le céile ar an taob éarac uen uall éatáige ar uúar. Annrín íompuigítear amac an taob uen or cionn ué agus fuagítear ar an taob rin é. Ní bíonn le féicéat ac don fuagáil amáin ar an gcaoi rin agus bíonn colbanna gíobaca an éatáig fuagíte írteac ar émaré."

Mar reo gúnor uoime eile an uam rin—íompo beas a éur ar éeann ué na ríoraí acá le fuagáil ágam mar uéiréat a' leagan fáitíme; an ríora eile a fíneat or a cionn uíreac le na colba agus gíem ríeata a éur fútu, annrín leas é agus fuag é mar uéanfa le fáitím."

"So raib mair agus fáo fuagáil ágam. Ní beir uol ar bí oim i uatá na fuagála ac an t-éatáac a beir leagta amac i góir ágam. Sé an ríu ir mó acá as éur ar uó nac uí uíat don táitíge ágam don uall éatáige a éarfaíat amac ná a éur le céile. Ac cé beas rin? Tá lára agus múníu ra mbaile ágam agus u'féarfaínn a éur leir dá gcearfa so mba uéiréat é."

"So gcomairéamín féin an bliam. Bí mé ar tí ríat leat dá mbeir lára ágam le n' ágaró so mbeir uíoragúim uéar ágam, agus—comairle beas—nuair a uéar tú a' éur an lára leir 'ré fuagáil fá n-a mullac ir éarfa uirt a uéanamín. Uí uíat tú i uíon pólláirí a oíruí agus na cnaipí a éur?"

"Ní'l mé éar mólat uéiréat, ac uéiréat so uéanfaríor éur."

"Éarfaí tú uó éitíeal ar maróim. Uí uíat 'fíor ágam le péiré ríocai a uéanamín?"

"Nó na mnaí fáat 'uéanfaínn-ré ríocai marac a uíorúige, an tráil, an tráct agus an colpa luigíte. Tá mé míon ríocai a uéiréat, agus ir múní a íunne mé ríora móir éitíeala, ac ní féarfaínn é éur i gíurú ríocai dá uíuigimín a uatí conín ar tráig ar 'uér."

"Tá ríora lae ríor ann agus má fíuieann tú ríor ríatam beas uéarfaíat uíeréatáac uirt ar an mbeatac a uéanfa tú ríocai a éimíngat; agus an tráil a tógáil agus a uúnaó."

máire ní tuatáil.

Teat-íreac, Taoréan-oíreac, agus Fíoríneam Tíge.
ROIBÉARÓ MAC DOMHALL,
Spáto Domme, Sallm.
Múimú éim-ríer:
"Plumbur," Sallm.

BRÓGA NA LAOI.
na BRÓGA IS FÉARR LE CEANMAC
as
SEÁN Ó LAIÖE,
i MBARR AN ÉALLA, i NSALLM.

An Teac a uí uíat éur le haíaró
Tae, Fíona, Uíotáitíe 7 íreac Tíge.

m. uíreacneé,
SRÁTO ÁRTO, na Sallm.

Níl don tríopa inr na éuigí a uí uíat níor mó éarfaíre Saébeatac le fuagáil ann ná as

A. moon, TEORANTA,
A uíolár cultaí éar, hataí ban 7 gac don tríot éatáig fíerleat u'féar, bean, nó páiré.
FÍORÍONTA ÉSLINTON, i NSALLM.

FÁINNÍ
Má éarfaíneann fáinní uatí ríuó éuam-ra 7 cuiréat éuagat leatíamín a uíuige tú gac eolár i n-a uatá ann. Táirbeanfa pé uirt an éarí le írteat 7 amíur a fáatáil 7 tríoblóro a féacat.
S. FALLER, i NSALLM.

Tae, Fíonta, Uíotáitíe, Cuile Sóir ar fíeab.
míeal uíreacnac,
An Céaróg, i NSALLM.

Beir éIRE láirín má bíonn Clainne Saébeal láirín. Írúir an fíerí ir éarfaí agus tá rí rin le fuagáil ó
Ó FALLAMÁIN,
Spáto Seata na Máiríreac, i NSALLM.

Széál ar Šaillim.

Sé an t-áitir Eošan ó Šramna a ršíob
fíor an ršéal ro ó Úrian Mac Confaola i
i n-Innir Meádom. I r-óis liom sup foillirís
an "Tuam Newr" é mar fíoráit lán-
ršíobann an áitir Eošan i meapš páipéar
an Easarpóra. Sé Seán Ó hÓgáin a rinne
an cóip reo dom, ceirre bliatóna ó foin.—
SEÁN MAC ŠIOLLARNÁČ.

Fadó, tá ruim maic aimpire ó foin, ní
raib don vume dá scailtí i nŠaillim,
nuair a cuipí m' an uais é nac mbeaó
tugta é ar ar maroin; asur ní beaó fíor
céapto vo tús ar é. V' mar rin so raib ré
i b'fao 'r i b'fao m' an aimpir, asur sac
uile vume dá tógáil.

V' fear ann, asur cailteá é, asur v'í
vearpáitair 'na óiaró. "Maire" veir
an vearpáitair leir fém, "béró fíor
asam-ra céapto tá as tabairt na vóaoime
ar, vóanfa mé aipeacáir ar mo vearpáitair
so b'fáša mé amac an scorpócar é."

Annrin, ran oróce, héir a cúpta, éuaró
ré sup luig ré i vóuama ann, i leat-taob
tamall beas ó'n uais. Asur níor fada
sup aipis ré corann as tigeacé, asur veap-
fá so vóamig beasán faicéir aip, asur má
táimig fém, šlac ré 'na m'irneac é, so
vóamigeadar irteac m' an poillig.

Coraisgeadar as captaó na huaisge, sup
tógseadar ar an vume v'í héir a cúpta,
asur sup foršlaigeadar an cónra.
Vameadar ar an scónra annrin é, asur v'í
bráillín (bráiclin) acu, asur cuipseann ríao
an cónra fíor m' an uais aip.

Tugseadar leo annrin an bráillín, asur
leasgadar i leat-taob é, asur v'í m'irneac
fém i leat-taob as m'irneacán a lám mar
v'íorair palac a' plé leir an uais.

Ac v'í an vearpáitair as aipeacáir orcu
i scóinnurde, asur nuair a fuair ré m'irneac
íao, v'íeipis ré asur tógann ré ar an
mbráillín an fear b'arigse, asur leas ré
an marbán i vóom. Cuairó ré fém asur
luig ré m' an mbráillín asur éar ré 'na
timéioll é mar v'í ré capta acu-ran timéioll
an marbán.

Annrin, nuair a táimig na b'icéamnaig,
tógseadar asur v'í v'irneacéadar, ceacáir acu
ar a nšuaillí é, asur buaileadar leo 'un
an baile móir. V'íorair as m'irneacé so
raibadar i n-áice an Coláirve tá i nŠaillim,
a raib an v'irneac vóecúipí reo na scóinnurde
ann, mar ip vóecúipí óša a v'í ionntu—v'í
asur vóeacáir orcu!

Annrin v'í fíor aise-ran so maic cé
raibadar dá tabairt. V'íeipis ré so raib ré
ionann 'r a v'íeipis as an Coláirve, annrin
coruig ré as coruigse éuar ar a nšuaillí,
asur dá éraicé fém

Šgannuigis ríao-ran asur buail faicéir
móir íao, sup ršaoileadar anuar dá nšuaillí
é.

Ceapadar sup é an marbán a v'í as
beorócan acu asur šreacadar 'na rean-
pára leo, asur v'í fásadar annrin an
buaicáil.

Asur níor tógseá don vume ar an
poillig uairó rin amac.

E(OŠAN) Ó Š(RAMNA).

teac na h-olla

SRÁIO NA ŠIOPÁI,
i nŠaillim.

Cuiris le vóantur na | Cuitaí ó 70/-
héirneann 7 rábáil aipseao. | so v'í 130/-

máire ní RAŠALLAIG,

V'íoltóir leab ar 7 páipéar 7c.

87, Špáio Uac. na V'irneacé,

ÁČ CLIAČ.

Séimín peigí.

Ní fáca tú ar fólur vo fúl ariam don
šarúr a v'í com c'pota, cuipíte le Séimín
peigí. Ní raib pur ar v'í c'pota ná te aip.
V'í ré amlaró ón scéaró lá a rinne plac
cóta vó, asur veirneac na comšpanna so
mbeaó ré amlaró so vóeigsearó tr'í pluairte
an b'ar aip. Má v'í fém, ní ven šaoit ác'is
ré é. V'í a áitair poime amlaró, asur veir
ríao sup maic an mac a túsar vóecáir an
áitair leir.

Ní tégsearó Séimín ar ršoil ac com
hannam asur v'í f'íorir leir. Ní raib don
špáó móir aise vóon máigirir, mar sup
mimic a v'í fásaró ré liuráó Conán uairó
nuair nac mbíor a ceacáta aise, pur so
mb'annam a v'íor. V'í é b'arannail Séimín
nac b'aracáir ariam m' an vóman don v'í-
c'ílle com móir le v'íeipis as cup vóaoime ar
ršoil. V'í f'íorir leir so móir fáda lá a
c'ílleam a' cuipí' v'íeipíacá n'ó a' marbú
iarcán. V'í mbeaó aimpir f'íeaca ann ní
raib c'ílleam aimpir ab' f'íorir leir ná a
v'íeipis a' v'íeipí' ar an leic-oróir, dá
mbeaó v'í rácáó láróir—pur ar v'íeipis ac san
iarbáir aip v'íor ar ršoil.

Maroin amáin dá raib Séimín mall, v'í
an máigirir a' f'íeipis leir as v'íorair na
ršoil asur a dá lám ar cúl a cinn aise.
V'í m'irneac a v'í a fíor as Séimín am ar v'íeipis
a mbíor a lám ar cúl a cinn ar an máigirir-
ir so mbíor plac éan i b'fólaó aise.
F'íarpuigsearó ve tuige a raib ré mall asur
tuige a vóamig ré san móir. Sé an leir-
ršéal a v'í as mo vóime so mba leir a v'í
acu le hašaró an b'irp'ar a asur ó ba
pur é so raib an teac i m'irneac r'p'úoigse
amáin, asur so raib c'ílleam eile le n-íe
léi com maic leir-rean, so mb' éigim v'í-
ran f'íeipis so v'í an vóime v'íeipis. Ann-
rin v'í an v'íeipis rin faicéir aip so mbeaó
ré mall, v'íorair ré, sup buail ré an
b'ócar ar áit na mbonn a raib ré réir asur
v'íeipis cuimínú ná r'íeipíeacá a rinne ré
ar an móir.

Ní a fíor asur ar c'potaó an ršéal
ar fáo n'ó ná c'potaó, ac ar c'pota ar
v'íeipis, h'orpuigsearó vo Séimín v'íor ar v'í
v'íeipis fá v'íeipis na móir, mar so mba móir
an c'potaó v'íeipis f'íor cloé-móna vo c'potaó nac
raib a fíor ar c'potaó n'ó m'irneacé v'í. V'í
áitair aip an c'potaó a fásáil mar so mbeaó
šiocta móir ven lá c'ílleam nuair a beaó ré
ar aip. V'í v'íor leir le teac an máigirir
v'í, a v'í ar a v'íeipis v'íeipis, captaó leir
v'íeipis buaicáil eile a v'í a' cuipí dá m'irneac
a' c'pota. Ní c'ílleam Séimín an šreann
ar óir na c'potaó, asur v'í f'íor ré a' f'íeipis-
aint ar an c'potaó n'ó so raib v'íeipis. V'í
faicéir annrin aip dá v'íeipis ré v'íeipis
fá v'íeipis na móir so mbeaó a fíor as an
máigirir so v'íeipis ré móir asur so
mbuailf'íeipis é, asur céapto a v'íeipis ré
ac dá f'íor v'íeipis móir a tabairt leir ar
c'potaó an máigirir i fém, ó tápla nac
raib don vóime a' f'íeipis aip. V'í beas a
v'í a fíor aise so raib v'íeipis móir a
v'í a' c'potaó tige v'íeipis máigirir—
v'íeipis aip amac ar f'íeipis a v'í ar cúl
an tige. Ac v'í a fíor aise é lá ar n-a
b'arac nuair a šlacóir an máigirir aníor
aip, asur a v'í ré a' f'íeipis v'íeipis aip
com-f'íor f'íeipis ré éirise ina f'íeipis
ann.

Mionnuigis asur móirig Séimín as v'íor
v'íeipis v'íeipis so sc'ípeacé ré táirne
i mbeo vóon máigirir asur vo v'íeipis móir,
asur ní hé magaró na mb'íeipis é, cuipí.

V'í ré amac i v'íeipis na Cárša, cúpla mí
i v'íorair an ama rin, asur v'í ceao as na
ršoláir ar fáo c'ílleam. V'í an máigirir
m'irneacé so v'íeipis áitair Cliač asur ní beaó
ré ar aip so mbíor na laeéanta r'íeipis
c'ílleam. V'í v'íeipis móir léi fém m' an teac
asur ba v'íeipis an rean as Séimín é ršann-
pá a v'íeipis aip. V'í a v'íeipis aip, níor leir
ab fáilligse é.

Áp'íeipis, éuaró ré asur céap ré cat
móir b'án m'íeipis Ruairó 7 cuipí ré fá v'íeipis
cléir é amuig ra nšaríeipis. F'íeipis ré amac
poime rin so v'íeipis v'íeipis móir a
c'potaó so luac m' an oróce. Nuair a
mear ré so raib v'í m'irneacé a c'potaó tús

ré leir an cat 7 šreannuigis ré ceirre-
r'íeipis b'íeipis dá c'pota le teap. Ann-
rin, cuipí ré rean-r'íeipis irteac ar a c'pota
7 tús ré leir é asur é f'íeipis ar an
mbeacé reo, asur v'íeipis r'íeipis no móir-
comnuirde a rinne ré so v'íeipis ré com-
f'íeipis le teac an máigirir. V'í a fíor aise-
c'ílleam náma a sc'ípeacé v'íeipis ann, asur
éuaró ré so v'íeipis f'íeipis. Cuipí ré cuipí-
leir v'íeipis aip fém asur éuala ré a'
r'íeipis irteac i. Com h'íeipis asur a
c'potaó tú ariam v'í an f'íeipis áitair.
Šáitair ré irteac an cat f'íeipis v'íeipis.
Anuar leir an sc'ípeacé ar an v'íeipis cláirca.
Asur rinne na r'íeipis a v'í ar a c'pota an
v'íeipis rin r'íeipis so v'íeipis a b'íeipis.
tú ve leab'ra ariam so mbaó é an teac a
c'ílleam. V'íeipis v'íeipis, ní nac iongnaró.
Nuair a éuala v'í an pur a' r'íeipis ar an
v'íeipis, asur an r'íeipis a v'í ré a v'íeipis.
ir beas náir c'ílleam an c'ílleam aip. V'íeipis
v'í asur rinne v'í ar an v'íeipis. Amac léi ar
an sc'ípeacé mar v'í v'í, asur v'íeipis c'ílleam a
c'ílleam bonn le b'ócar ariam a b'íeipis b'ar-
v'íeipis n'ó so v'íeipis v'íeipis comnuirde v'íeipis
fém. V'íor v'í as éascaom r'íeipis poime
rin, ac an té a v'íeipis an f'íeipis a v'í
f'íeipis a' v'íeipis na maic'íeipis ní f'íeipis
ré so raib don r'íeipis v'íeipis. "Nuair
ir c'potaó vóon c'ílleam c'ílleam v'íeipis."

V'í v'íeipis móir i v'íeipis na v'íeipis
nuair a f'íeipis v'íeipis c'ílleam v'íeipis asur ip-
beas náir c'ílleam v'íeipis irteac v'í.
V'íeipis táir le m'irneac an tige é nuair a
c'potaó r'íeipis an r'íeipis móir c'ílleam irteac
asur san v'íeipis ac a léine. V'íeipis v'í v'íeipis
c'ílleam so maroin. Cuairó v'íeipis m'ac le-
c'ílleam so v'íeipis an máigirir fá v'íeipis.
a c'ílleam éascaom asur so v'íeipis r'íeipis
c'ílleam a ršannuigis com móir rin i, ac ní
f'íeipis r'íeipis an cat. Com luac asur a f'íeipis
Séimín v'íeipis c'ílleam c'ílleam, éuaró ré
irteac ar an v'íeipis, buail an cat fá
n' aršail 7 tús a b'ócar v'íeipis aip fém.

Nuair a táimig an máigirir v'íeipis ar
v'íeipis áitair Cliač f'íeipis an teac maol,
b'án, poime, san teine ná teap. Ní c'ílleam
v'íeipis don oróce eile ann ar m'íeipis n'ó ar-
špáó. V'íeipis an ršéal ina l'íeipis
r'íeipis ar pur na háite so raib tarb'íeipis
v'íeipis f'íeipis ann asur v'íeipis v'íeipis na
v'íeipis a šeob'ar an máigirir le teac
a c'ílleam v'íeipis, ac é fém asur v'íeipis a v'íeipis
asur v'íeipis leir com maic asur v'íeipis
leir.

V'í é rin an c'ílleam ar cuipí Séimín peigí
an "c'ílleam i mbeo" vóon máigirir asur
vo v'íeipis móir.

Níor leir ré a r'íeipis le vóime ar v'íeipis
liom-pá, asur ní raib a fíor as don vóime
nac tarb'íeipis v'íeipis a ršannuigis v'íeipis-
móir, ac fear asur p'íeipis ní cuipíeacé Séimín
ar ršoil ón lá rin amac.

SEÁN Ó RUARÓDIN.

TÁ mise AS m'irneacé.

Tá m'irneacé as m'irneacé ip cé cuipíeacé-ra liom,
Cé cuipíeacé-ra liom, cé cuipíeacé-ra liom,
Tá m'irneacé as m'irneacé, ip cé cuipíeacé-ra liom
a' r'íeipis na palac ó Šlac v'í f'íeipis?

Seán Ó Tuacáil a cuipíeacé leat ann
a cuipíeacé leat ann, a cuipíeacé leat ann,
Seán Ó Tuacáil a cuipíeacé leat ann
asur v'íeipis ré an r'íeipis ar a v'íeipis leir.

V'íeipis an leab'ar-ré fém bu maic a šnoča ann,
bu maic a šnoča ann, bu maic a šnoča ann,
V'íeipis an leab'ar-ré fém bu maic a šnoča ann,
Sé v'íeipis an r'íeipis ar a v'íeipis leir.

CLOČAR ÓIRO NAOMH URSULA, i ŠLIGSEAC.

Orveacáir i scóir na h'íeipis i scóir
r'íeipis an r'íeipis-m'íeipis, na m'íeipis.
Cumann na sc'ípeacé, I.S.M., Tráicála,
Šgóláirceacá Orveacáir Náiríeipis, 7c. Tá
r'íeipis tigeacáir fá leir asur.

ՀԵՐԱՄԱՐԱ

oă glum. Cuaro an buacaili fa n teabaro.

At the "Connacht Tribune" Printing Works,
Market Street, Galway.